

Gfv.X.30.001/2010/6. szám

A Legfelsőbb Bíróság mint felülvizsgálati bíróság a Hári Ügyvédi Iroda ... ügyintéző: dr. Hári Tibor ügyvéd) által képviselt **K. Korlátolt Felelősségű Társaság** ... felperesnek a **M. Korlátolt Felelősségű Társaság „f.a.”** .. I.rendű, a dr. Blázy Krisztina ügyvéd ... által képviselt **I. Korlátolt Felelősségű Társaság** ... II.rendű és M. K. ... III.rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és járulékai iránt a Fejér Megyei Bíróságon 5.G.40.022/2008 szám alatt indult perében a Fővárosi Ítéltábla 2009. május 27-én hozott 12.Gf.40.213/2009/11. számú jogerős ítélete ellen a felperes részéről 39. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a Fővárosi Ítéltábla 12.Gf.40.213/2009/11. számú jogerős ítéletét hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az II. és III. rendű alperesnek együttesen 200 000 (Kettőszázezer) forint ÁFÁ-t is magában foglaló felülvizsgálati eljárási költséget.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s :

A jogerős ítéletben megállapított és a felülvizsgálati kérelem elbírálása szempontjából jelentős tényállás a következő:

A Székesfehérvári Városi Bíróság 2006. április 12-én kelt 9.G.22.161/2005/11. számú ítéletében kötelezte az I.r. alperest a felperes javára 4.312.500 Ft tőke és járulékai vállalkozási

szerződésből eredő tartozás megfizetésére. Az ítélet ellen az I.r. alperes fellebbezéssel élt, így az első fokon nem emelkedett jogerőre.

A 2003. február 17-én alapított II.r. alperes 100 %-os üzletrésze 2006. április 24-én az I.r. alperes kizárólagos tulajdonába került.

2006. május 2-án az I.r. alperes tulajdonosai 3/2006. számú taggyűlési határozatukban úgy döntöttek, hogy az I.r. alperes kizárólagos tulajdonát képező, a m-i 0246/8. hrsz. alatt felvett vágóhíd rendeltetésű ingatlant az I.r. alperes a II.r. alperes törzstőkéjének emelése céljából 90 millió Ft értékben, nem pénzbeli hozzájárulásként a II.r. alperes rendelkezésére bocsátja, és a II.r. alperes 3 millió Ft összegű törzstőkéjét további 7 millió Ft pénzeszközzel felemeli.

Az I.r. alperes, mint a II.r. alperes tulajdonosa 2006. május 10-én meghozta az 1. számú alapítói határozatot, melyben a törzstőke 100 millió Ft-ra emeléséről (90 millió Ft apport és 7 millió Ft készpénz) döntött. Az alapítói határozatot az I.r. alperes nevében a III.r. alperes ügyvezető írta alá.

Az alapítói határozat alapján a Cégbíróság a törzstőke emelést 2006. július 11-én a cégjegyzékbe bejegyezte, az arról szóló közleményét 2006. augusztus 3-án a Céglőnyben közzétette.

2006. július 12-én a vágóhíd rendeltetésű ingatlanra a II.r. alperes tulajdonjogát apport címén az ingatlan-nyilvántartásba is bejegyezték.

A felperes és az I.r. alperes között folyamatban levő peres eljárásban a felperes 2006. július 28-án előterjesztett kérelmére a Székesfehérvári Városi Bíróság 16. sorszámu végzésével a pénzkövetelés biztosítását elrendelte az I.r. alperessel szemben. A végzés - az I.r. alperes fellebbezése folytán - a másodfokú bíróság 2006. november 14-én kelt végzésével emelkedett jogerőre.

Az I.r. alperes fellebbezése alapján eljáró Fejér Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2006. november 20-án kelt Gf.22.423/2006/7. számú ítéletével emelkedett jogerőre az I.r. alperest a felperes javára vállalkozói díj megfizetésre kötelező ítélet, s a másodfokú bíróság további 100 ezer Ft másodfokú perköltség megfizetésére kötelezte az I.r. alperest.

A Székesfehérvári Városi Bíróság a pénzkövetelés biztosítása tárgyában hozott, a másodfokú bíróság végzésével jogerőre emelkedett határozat alapján elrendelte a végrehajtást. A Székesfehérvári Körzeti Földhivatal azonban a Vh.2576/2006. számú ügyben a vágóhíd rendeltetésű ingatlanra elrendelt végrehajtási jog bejegyzése iránti kérelmet elutasította 2006. október 19-én arra hivatkozással, hogy az ingatlan nem az I.r. alperes tulajdona.

Az I.r. alperes felszámolását a Fejér Megyei Bíróság a 2006. október 26-án jogerőre emelkedett 1.Fpk.07-04-000734/47. számú végzésével rendelte el, melyről szóló közlemény a Céglőzönyben 2007. február 1-én került közzétételre.

A felszámolás lefolytatása során a felszámoló 8 millió forintért adta el az I.r. alperes II.r. alperesben levő 100 millió forint névértékű üzletrészét.

*

A felperes 2007. július 5-én benyújtott keresetében kérte annak megállapítását, hogy az I. és II.r. alperesek 2006. május 2-i és május 10-i taggyűlési határozataiban foglalt tulajdonátruházási szerződés semmis, azt jogszabály megkerülésével kötötték, másrészt a szerződések nyilvánvalóan a jóerkölcsbe is ütköznek.

Másodlagosan kérte annak megállapítását, hogy a taggyűlési határozatokba foglalt tulajdonátruházási szerződések vele szemben hatálytalanok, mert kielégítési alapjának elvonását célozták.

Kérte a szerződéskötés előtti ingatlan-nyilvántartási állapot helyreállítását.

Harmadsorban 4.882.500 forint kártérítés, és 4.312.500 forint után 2004. március 11-től 570.000 forint, és 2005. november 20-tól a kifizetés napjáig terjedő időre a gazdálkodó szervezetek közötti törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni egyetemlegesen az alpereseket.

Perköltségigénye is volt.

Arra hivatkozott, hogy a vágóhíd ingatlannak a II.r. alperes társaságba való apportálásával az I.r. alperes a felperes követelésének kielégítését kívánta megakadályozni. Ez sikerült is, mert a felszámoló az I.r. alperes II.r. alperesben meglévő 100 millió forint névértékű üzletrészét csak 8 millió Ft-ért tudta eladni, és a felperes követelését az I.r. alperes felszámolási eljárásában a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 57.§ (1) bekezdés f) pontjába sorolták, s eszerint kielégítése nem várható.

Az alperesek elsődlegesen a per megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását és a felperes perköltségben való marasztalását kérték.

Érdemben arra hivatkoztak, hogy az I.r. alperesnél a sérelmezett jogügylet eredményeként ténylegesen nem vagyoncsökkenés, hanem vagyongyarapodás történt, egyébként pedig az üzletrészre is lehetett volna végrehajtást vezetni. Az ingatlan apportálás célja az volt, hogy a hűsüzemet megosszák továbbműködő vágóhidra, illetve az I.r. alperesnél maradó ipari területre.

A III.r. alperes védekezésében kifejtette, hogy ügyvezetőként, a tulajdonosok döntése alapján járt el, vele szemben a gazdálkodás

körében végzett tevékenysége miatt a Ptk.339.§-a alapján kártérítés nem érvényesíthető.

Az elsőfokú bíróság 2. sorszámú végzésével az I.r. alperessel szemben a pert a harmadlagos kereseti kérelemben foglalt 4.882.500 forint tőkeösszeg és járulékai kártérítés megfizetésére való kötelezés tekintetében megszüntette ítélt dologra hivatkozással, egyebekben ítéletében a keresetet teljes egészében elutasította és perköltség viselésére kötelezte a felperest.

Az apportálás semmisségével kapcsolatban az volt az álláspontja, hogy a II.r. alperes társaságba történt apportálás érvénytelenségének elbírálására a gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. törvény (új Gt.) 12. §-át kell alkalmazni. A társaság jogerős bejegyzéséig ezért a társasági szerződés érvénytelenségének elbírálására a Ptk. rendelkezései az irányadók. A jogerős bejegyzést követően azonban a társasági szerződés megtámadására nincs mód, a semmisség megállapításának is csak a cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvényben (új Ctv.) szabályozott perben, az új Gt. 12.§ (4) bekezdésben meghatározott okokból van helye. Az elsőfokú bíróság kifejtette azt is, hogy a Ptk. 200.§ (2) bekezdését vizsgálva sem állapítható meg a jogszabály megkerülésére irányuló szándék vagy a jóerkölcsebe ütközés.

A másodlagos kereseti kérelmet azzal az indokkal utasította el, hogy az I.r. alperes felszámolása miatt a Ptk. 203. §-a már nem alkalmazható, kizárólag a Cstv. 40.§-a szerint lehet fellépni a korábban kötött, vagyont elvonó szerződésekkel szemben.

A II-III.r. alperesekkel szemben előterjesztett harmadlagos kereseti kérelmet vizsgálva a szándékos hátrányokozást nem találta megállapíthatónak, emellett úgy foglalt állást, hogy a Ptk.339. §-át a III.r. alperessel, mint vezető tisztségviselővel szemben nem is lehet alkalmazni.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a felperes fellebbezett, melyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását kérte kereseti kérelmének megfelelően.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Határozata indokolásában kifejtette, hogy a társasági szerződés-módosítás érvénytelensége vizsgálatának nincs eljárásjogi akadálya, mert a jelen eljárásban alkalmazandó, módosított, a cégnyilvánartartásról, a cégnyilvánosságról és a bírósági cégeljárásról szóló 1997. évi CXLV. törvény (rég Ctv.) 48.§ (1) bekezdésében írtak csak a létesítő okirat érvénytelenségéről szólnak, és csupán a cég bejegyzését követően, a társaságok létesítő okirata vonatkozásában határozzák meg az érvénytelenségi okokat. A társasági szerződés módosítása, annak érvénytelensége iránt már nem a Ctv. 48.§-ában foglaltak szerint, hanem a Ptk. általános szabályai szerint indítható per, bármely érvénytelenségi

okra hivatkozással. Ezt a lehetőséget csak az I.r. alperes felszámolásának a megindulása korlátozza.

A kifejtettek miatt érdemben vizsgálta a semmisségre hivatkozást. Egyetértett az elsőfokú bíróság által a Ptk. 200.§ (2) bekezdésére alapított, az elsődleges kereseti kérelem elutasításának indokaként kifejtett jogi érveléssel. Akként foglalt állást, hogy nem lehet jóerkölcsebe ütközőnek tekinteni, ha egy gazdálkodó szervezet gazdasági megfontolásból él a számára biztosított, a vagyona működtetésére irányuló jogával és egy általa alapított társaságban üzletrészt szerez apportálás útján.

Az apportálás időpontjában az I.r. alperessel szemben folyamatban volt felszámolási eljárás és az I-II.r. alperesek közötti tulajdonosi összefonódás önmagában nem bizonyítja azt, hogy az alperesek kifejezetten azzal a szándékkal apportálták a 90 millió forint értékű ingatlant a II.r. alperes társaságba, hogy ezzel megakadályozzák a felperes követelésének a kielégítését. A másodfokú bíróság valóban fogadta el az ügyletkötés okaként az alperesek által állított gazdasági célt.

A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú ítéletben kifejtett azzal a jogi okfejtéssel is, hogy a Cstv. 40. §-ában foglalt speciális szabály a Ptk. 203.§-ra alapított igényérvényesítést, a szerződés relatív hatálytalanságának megállapítását és az adóstól szerző félnek a jogosulttal, mint egyik hitelezővel szembeni tűrésre kötelezését kizárja.

Hivatkozott a 3/2008. PJE jogegységi határozatban kifejtettekre, kiemelve, hogy a megtámadott szerződéssel elvont vagyon az érvénytelenség jogkövetkezményének alkalmazásával - a Cstv. speciális rendelkezéséből következően - csak a felszámolás hatálya alá tartozó vagyont növelheti, az csak valamennyi hitelező igényének a kielégítéséül szolgálhat.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság okkal hangsúlyozta a Cstv. 40.§ (1) bekezdés a) pontja szerinti kereset megalapozottságának feltételeként, hogy a megtámadott szerződésnek az adós vagyonát is csökkentenie kell.

A másodfokú bíróság kifejtette azt is, hogy bár nem vitásan a többségi befolyás megvalósulása miatt a rosszhiszeműséget, illetve ingyenességet a szerződő felek között vélelmezni kell, azonban ez a vélelem megdönthető.

A perbeli esetben az I.r. alperes 100 millió forint névértékű üzletrészre tett szert. Az üzletrész sajátos, társasági részesedést jelentő vagyoni értékű jog, melynek értékét befolyásolják a társaság gazdasági eredményei, gazdasági helyzete, a társaság vagyontömege, vagyonának szerkezete, befektetései, piaci helyzete, a társaság működési körülményei, bevételei, tartozásai, gazdasági lehetőségei, valamint a gazdaság általános helyzete is.

Jóllehet a felszámolás során ezt az üzletrészt csak 8 millió forintért tudta a felszámoló értékesíteni, a másodfokú bíróság álláspontja szerint az a tény, hogy a társaság mind a saját, mind

pedig a hitelezők szempontjából utóbb helytelennek bizonyult döntést hozott az apportálással történt üzletszerzést illetően, nem teszi a perbeli ügyletet jóerkölcsbe ütközővé, különösen, hogy az üzletrész végrehajtás alá vonható, az apportálás nem ingyenesen történt, a rosszhiszeműséget pedig a kihallgatott tanúk vallomása megdöntötte. Az apportálás önmagában nem jogellenes és nem tisztességtelen, akkor sem, ha az apportőrrel szemben bírósági eljárások vannak folyamatban.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes nem bizonyította, hogy az apportálás az I.r. alperes gazdasági/vagyoni helyzetét olymértékben megrendítette, illetve a működésére olyan befolyással volt, ami a tartozásai kifizetését veszélyeztette. Rámutatott arra, hogy a rosszhiszeműségnek és a vagyoncsökkenésnek az ügyletkötés időpontjában együttesen kell fennállnia. Úgy ítélte meg, hogy e feltételek megvalósulását a felperes nem tudta bizonyítani. Nem állapítható meg, hogy akár az ő, akár a többi hitelező kijátszását szolgálta volna az apportálás.

Miután a jogellenesség nem volt megállapítható, ezért a II. és a III.r. alperessel szemben előterjesztett kártérítés iránti kérelem elutasítását is helytállónak találta.

*

A felperes felülvizsgálati kérelmében kérte a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a keresetének megfelelő ítélet meghozatalát. Teljes egészében megismételte a kereseti kérelmét a fellebbezésében írtaknak megfelelően azzal, hogy az apportálás, mint szerződés hatálytalanságát már nem csak a Ptk. 203. §-ára, hanem a Cstv. 40.§-ára hivatkozással is kérte megállapítani.

A perben már kifejtett indokait megismételve hivatkozott arra, hogy az I.r. alperes az őt marasztaló elsőfokú ítélet meghozatalát követően, az arról való tudomásszerzés után, de még az ítélet jogerőre emelkedése előtt apportálta az ingatlant a II.r. alperes társaságba. Ezt a tényt a jogerős ítélet nem kellően értékelte.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság által is hivatkozott K. I. tanú „vagyonátcsoportosításnak” nevezte az ügyletet, mely ténylegesen nem azonos értékek cseréjét jelentette. Feltehetően valóban 90 millió forintot ért a vágóhíd, amely az I.r. alperes egyetlen értékes vagyontárgya volt, de az ezért cserébe kapott üzletrészt, csak töredék áron tudta a felszámoló eladni.

A per adataiból kiderül, hogy ezt az egyetlen értékes részt apportálták a II.r. alperesbe, a többi használhatatlan, beépítetlen ingatlanrészt hagyták az I.r. alperesnél a hitelezők kielégítésére. Hivatkozott arra, hogy az ingyenesség és a rosszhiszeműség megdöntése bizonyításának terhe az alpereseken van.

Miután az I.r. alperes marasztalását tartalmazó elsőfokú ítélet meghozatala után döntöttek az apportálásról, arra kell következtetni, hogy az I.r. alperes a saját termelő vagyonának

átmentése érdekében hozta létre a II.r. alperest. Ez utóbbi változatlan telephelyen, ugyanazon tevékenységi kör mellett, azonos termelői bázison, változatlan megrendelői kör megrendeléseire alapozva, a korábban felhalmozott tartozások következményei alól mentesülve folytatta változatlanul üzleti tevékenységét. Az I.r. alperes a termelői bázisát a felpereshez hasonló vállalkozásokkal felújíttatta, bővítette. Ezeket a vállalkozókat és a beszállítóit azonban ki nem fizetve, a követelések fedezetét jelentő vagyont egy általa alapított új társaságba apportálta.

Az I.r. alperes az ellene indult peres eljárásban bejelentett fellebbezésében még 200 millió forintos ingatlanvagyonára hivatkozott, holott ekkor már megtörtént az apportálás, és arra hivatkozással fellebbezte meg a biztosítási intézkedést elrendelő végzést is, hogy a kielégítés nincs veszélyben, holott a vagyontárgy már folyt. Álláspontja szerint mindezeket a körülményeket a bíróság jogerős ítéletében nem kellő módon értékelte.

Miután mind a három alperes tudott az I.r. alperessel szembeni eljárásokról, ezért a kártérítési felelősségük is fennáll.

A felperes állította, a jogerős ítéletben kifejtettekkel szemben a hitelező nincs elzárva attól, hogy a Ptk. 203.§-ában és a Cstv. 40.§-ában foglalt jogcímen is benyújtsa a keresetét.

Az apportálás nélkül a hitelezői igénye kielégítésre került volna az I.r. alperessel szembeni végrehajtási eljárásban, míg a felszámolási eljárásban a Cstv. 57.§ (1) bekezdés f) kategóriába sorolt hitelezők kielégítésére nincs fedezet.

Az apportálás a hitelező kielégítési alapjának elvonását eredményezte, ezt a felszámolás során történtek egyértelműen bizonyítják.

Sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem vette figyelembe a Ptk. 203.§ (2) bekezdésében és a Cstv. 40.§ (3) bekezdésében írt, az apportálás ingyenességére és rosszhiszeműségére vonatkozó törvényi vélelmeket. Alperesi ellenbizonyítás nélkül ezeket megdöntöttek tekintette, holott - álláspontja szerint - K. I. tanú elfogult tanúnak tekinthető, hiszen ő „tulajdonosi képviselő”.

Az iratokból egyértelműen megállapítható, hogy az apportálásnak a vagyon hitelezők előli elvonása volt a célja, más gazdasági célja nem lehetett.

Iratellenesnek tartotta a jogerős ítéletnek azt a megállapítását, mely szerint az ingatlan helyébe lépő forgalomképes üzletrész az apportáláskor az ingatlan értékével megegyező értéket képviselt, mert erre vonatkozóan semmilyen peradat nem volt.

Az alperesek kártérítési felelőssége körében előadta, nem vitás a kár összege, továbbá az sem, hogy az az alperesek magatartásával összefüggésben keletkezett. Miután ők közösen okozták a kárt, egyetemleges felelősségük megállapítható.

Az alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

*

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős másodfokú ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján és megállapította, hogy a jogerős ítélet nem jogszabálysértő.

1) A felperes a 2007.július 5-én benyújtott keresetében - annak tartalma szerint - az I.r. alperes 2006. május 2-i, a II.r. alperes törzstőkéjének a perbeli ingatlan apportálásával illetve készpénzzel történő felemelése elhatározásáról szóló taggyűlési határozatot, valamint a II.r. alperes 2006. május 10-i, a törzstőke emelésről szóló alapítói határozatát támadta, amely utóbbi a II.r.alperes létesítő okiratának módosulását eredményezte. Állította, hogy az ingatlan nem pénzbeli rendelkezésre bocsátásának célja a jogszabály megkerülése volt, illetve az a jó erkölcsbe ütközött, ezért semmis. A jogkövetkezmények alkalmazásaként kérte a törzstőke emelést megelőző állapot helyreállítását.

A Legfelsőbb Bíróság jogi álláspontja az elsődleges kereset tekintetében az alábbi.

A kereset benyújtásának időpontjára - 2007. július 5-re - tekintettel, az új Ctv. 125.§ (1) bekezdése értelmében, a cégbíróság által a cégjegyzékbe bejegyezni rendelt törzstőke emelés alapjául szolgáló okiratok érvénytelenségének elbírálására - a másodfokú ítéletben kifejtettekkel szemben - a 2006. július 1-jén hatályba lépett új Ctv. rendelkezéseit kellett alkalmazni. E jogszabály ugyanis azt tartalmazza, hogy szabályai a hatálybalépését követően benyújtott cégbejegyzési, változásbejegyzési kérelmek esetében, az ezen időpont után indult törvényességi felügyeleti eljárásban és más, a törvény hatálya alá tartozó eljárásban irányadók.

Az új Ctv. 68.§ (1) bekezdésének és az új Ctv. 70.§ (1) bekezdésének egybevetéséből következik, hogy a cégadattal - a törzstőke mértékével - összefüggő létesítő okirat módosítás érvénytelensége miatt kizárólag az új Ctv. 65.§-ának szabályai szerint, a változásbejegyzési végzés ellen, az érintett céggel szemben, arra jogosult által, jogvesztő határidőn belül indított perben nyerhető jogorvoslat. Az említett jogszabály értelmében, jogszabályba ütközésre hivatkozással, az ügyész és az, akire a végzés rendelkezést tartalmaz - a reá vonatkozó rész tekintetében - nyújthat be keresetet, a támadott végzés Céglétségi Közlönyben való közzétételét követő 30 napon belül. E kereset alapján indult eljárásban az új Ctv. 68.§ (1) bekezdése szerint bírálhatja csak el a bíróság a támadott, cégadattal összefüggő létesítő okirat módosítást.

Az új Ctv. 70.§ (1) bekezdése ugyanis a cégbejegyzést követően, a Ptk. alapján történő érvénytelenség megállapítása iránti kereset benyújtására csak a cégadattal össze nem függő módosítás esetén ad módot. Erre is kizárólag az új Ctv. 69.§-ának megfelelően, a módosítás keltének bejegyzését tartalmazó cégközlemény megjelenését követő hat hónapos jogvesztő határidőn belül, az ügyész és a jogi érdekét valószínűsítő jogosult kérelmére kerülhet sor.

Mindebből következően - miután a felperesre a bejegyző végzés rendelkezést nem tartalmazott - a felperes keresetösségi jogának hiányában, az általa megjelölt jogcímeken az elsődleges kereset érdemben nem volt elbírálható.

A törzstőke-felemelés cégjegyzékbe történt bejegyzésének elrendelése után, a bejegyzés alapjául hozott, a cégjegyzéki adattal összefüggő társasági határozatok, illetve az azok alapján bekövetkezett létesítő okirat módosítást nem támadhatta. A Ptk. 200.§ (2) bekezdésére alapított, elsődleges keresetet elutasító elsőfokú bírósági rendelkezést helyben hagyó jogerős ítéleti döntés ezért nem jogszabálysértő.

2) A felperes másodlagos keresete az apportálás vele szembeni hatálytalanságának megállapítására irányult. Álláspontja szerint ugyanis annak célja az I.r. alperessel szembeni követelése kielégítési alapjának elvonása volt.

Ebben az esetben is kérte a törzstőke emelést megelőző állapot helyreállítását.

A másodlagos kereseti kérelem tekintetében a Legfelsőbb Bíróság álláspontja a következő:

A Ptk. 203.§-a alapján harmadik személy megtámadhatja két fél szerződését, ha kielégítési alapját a szerződéssel elvonták és az a fél aki megszerezte a vagyontárgyat rosszhiszemű volt, vagy reá nézve a szerződésből ingyenes előny származott.

E szabályozásból az következik, hogy a fedezetelvonó szerződés eredményes megtámadása esetén a megtámadott szerződés érvényes marad, de a szerződést megtámadó jogosulttal szemben relatíve hatálytalanná válik. A fedezetelvonó szerződés alapján érvényesen szerző fél (tulajdonos) csak a szerződést eredményesen megtámadó jogosulttal szemben köteles túrni azt, hogy a jogosult a követelését az adós által reá átruházott vagyontárgyból kielégítse. A kielégítést meghaladóan a fedezetelvonó szerződés tárgya az e szerződés alapján érvényesen szerző tulajdonosnál marad.

Jóllehet a Ptk. 203.§-ában szabályozott relatív hatálytalanság a szerződéssel történt tulajdonátruházás esetében vizsgálendő - és jelen esetben az apportálást tartalmazó alapítói határozat nem szerződés - az 1/2002. PJE megfelelő alkalmazásával megállapítható, hogy a társasági szerződés vagy alapító okirat, illetve ezek módosítása alapján a gazdasági társaság részére nyújtott vagyoni

hozzájárulás, a tulajdonjog átruházását eredményező visszterhes jogügylet, és a Ptk. 203.§-ában írt feltételek megvalósulása esetén a gazdasági társaság köteles túrni, hogy a hitelező az így átruházott vagyontárgyból kielégítést keressen. A cégbejegyzés megtörténte, a társaság létrejötte nem jogi akadály a annak, hogy a társaság tagjának hitelezője a Ptk.203.§-ában írt jogcímen keresettel kérhesse a társasági szerződés (alapító okirat), illetve ezek módosítása alapján nyújtott vagyoni hozzájárulás relatív hatálytalanságának megállapítását, ha a hozzájárulás az igényének kielégítési alapját egészben vagy részben elvonta, feltéve, hogy a szerző társaság (alapító) rosszhiszemű volt.

Az első- és a másodfokú bíróság azt fejtette ki a 3/2008 PJE. Polgári jogegységi határozatra hivatkozással, hogy a Ptk. 203.§-a és a Cstv. 40.§-a kizárják egymást. Ha a volt tulajdonossal szemben megindult a felszámolás, csak a Cstv. 40.§-a alapján lehet fellépni, a Ptk. 203.§-ának alkalmazására nincs mód.

A Legfelsőbb Bíróság egyetért a jogerős ítélet következtetésével, álláspontja szerint azonban a két jogintézmény együttes alkalmazása kizárásának nem a 3/2008 PJE az alapja. Az említett jogegységi határozat a Cstv. 40.§-a alapján benyújtott eredményes kereset jogkövetkezményét vizsgálta abból a szempontból, hogy érvénytelenné vagy hatálytalanná válnak-e azok a szerződések, amelyeket a hitelező erre hivatkozással megtámad.

A perbeli eljárásban azonban az volt a jogkérdés, hogy a vagyontárgyát elidegenítő fél - az I.r. alperes - felszámolásának megindulását követően egyáltalán benyújtható-e a Ptk. 203.§-ára alapított kereset, vagy ilyen esetben csak a Cstv. 40.§-a alapján lehet fellépni az adós vagyonából már kikerült vagyontárgyak visszaszerzése érdekében.

A Legfelsőbb Bíróság megállapította, hogy a Ptk. 203.§-a szerinti „harmadik személynek” - jelen eljárás felperesének - a követelése ténylegesen a vágóhíd ingatlan volt tulajdonosával - jelen eljárás I.r. alperesével - szemben áll fenn. Ebből következően, ha az I.r. alperes ellen felszámolási eljárás indul, úgy a felperes eldöntheti, hogy a felszámolási eljárásra irányadó szabályok szerint hitelezőként részt vesz-e az I.r. alperes felszámolási eljárásában, vagy pedig vele szemben nem érvényesíti a követelését. Ez utóbbi esetben azonban nincs lehetősége arra sem, hogy fellépjen az adóstól korábban „szerző” féllel szemben, hiszen ez azt jelentené, hogy az I.r. alperessel szembeni követelését mégis érvényesíteni akarja (jóllehet nem azzal szemben, aki a tényleges adós volt). Az eredeti kötelezett felszámolás alá kerülése esetén tehát annak, aki nem válik hitelezővé az eredeti kötelezett (adós) felszámolási eljárásában, nincs joga fellépni harmadik személyként az adóstól korábban szerző féllel szemben a Ptk. 203.§-a alapján, mert ez az adóssal szembeni követelés érvényesítésének minősül.

Ha azonban az adóssal szemben követeléssel rendelkező személy érvényesíti az igényét a felszámolás során hitelezőként, akkor önállóan nem jogosult kielégítést keresni - a felszámolási eljárás sajátosságai miatt - hanem csak a Cstv. 40.§. alapján fellépve hitelezőként támadhatja meg a tulajdonátruházást tartalmazó jogügyletet és eredményes megtámadás esetén, a jogügylet érvénytelensége alapján az adós vagyonába kerülhet vissza a vagyontárgy. (BH2009.178)

Mindebből következően tehát helyesen foglalt állást a jogerős ítélet akként, hogy a Ptk. 203.§-a alapján az I.r. alperes felszámolásának megindulása miatt kizárt volt a felperes fellépése, a Ptk. 203.§-ára alapított keresetet helytállóan utasította el.

Megjegyzi a Legfelsőbb Bíróság, hogy a fent kifejtettek értelmében alaptalan volt a felperes kérelme abban a tekintetben is, hogy a bíróság a Ptk. 203.§-a alapján eljárva állítsa vissza az eredeti ingatlan-nyilvántartási állapotot, mert pernyertessége esetén is csak azt igényelhetné, hogy a II.r. alperes tűrje a felperes követelésének kielégítését az apportált vagyontárgyból.

A Cstv. 40.§-ára alapított igénnyel kapcsolatban megállapítható, hogy azt a bíróság érdemben azért nem vizsgálhatta, mert a felperes arra, mint megtámadási okra csak a fellebbezésében hivatkozott. A Pp.247.§ (1) bekezdésében szabályozott keresetváltoztatás tilalma miatt ezért ez az igénye érdemben már nem volt elbírálnak. Az érdemi elbírálnak egyébként kizárta volna az is, hogy a megtámadásra a Cstv. 40.§ (1) bekezdésében meghatározott határidőn túl került sor.

A jogerős ítélet másodlagos kereseti kérelmet elutasító elsőfokú ítéleti döntést helybenhagyó rendelkezése ennél fogva szintén nem jogszabálysértő.

3) A harmadlagos kereseti kérelem vonatkozásában a pert az I.r. alperessel szemben az elsőfokú bíróság 2. sorszámú jogerős végzésével megszüntette. E kereset elbírálnak nem volt tárgya a fellebbezési eljárásnak, s ekként az a felülvizsgálati eljárás tárgyát sem képezheti [Pp. 271.§ (1) bekezdés a) pont].

A II.r. alperes vonatkozásában hozott döntés tekintetében a Ptk. 339.§-a megsértésére alaptalanul hivatkozott a felperes. A jogerős ítélet helytállóan állapította meg, hogy a II.r. alperes által tanúsított jogellenes magatartás nem nyert bizonyítást. A rendelkezésére bocsátott apport elfogadása jogellenes magatartásnak nem minősíthető.

A III.r. alperes, mint az I.r. alperes ügyvezetője a taggyűlés határozatának megfelelően járt el. Vele szemben a perbeli ingatlan apportálásakor hatályos, a gazdasági társaságokról szóló 1997. évi CXIV. törvény 29.§ (1) bekezdésében írtak szerint a felperes, mint kívülálló harmadik személy közvetlenül kártérítési igényt nem érvényesíthet.

A kifejtett indokokra tekintettel a Legfelsőbb Bíróság a jogszabályoknak megfelelő jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Az alaptalan felülvizsgálati kérelmet benyújtó felperest a Pp. 275.§ (2) bekezdése szerint alkalmazott Pp.78.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a II. és III. alperesek felülvizsgálati eljárással kapcsolatban felmerült költségének - jogi képviselési munkadíjának - megfizetésére. Ennek összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003.(VIII.22.)IM rendelet 3.§ (2) bekezdésének a) pontja, (5) bekezdése, és a 4/A.§ (1) bekezdése alapján mérlegeléssel határozta meg.

Budapest, 2010. május 17.

Dr.Török Judit s.k. a tanács elnöke, Dr. Csőke Andrea s.k. előadó bíró, Dr.Pethőné dr. Kovács Ágnes s.k. bíró